

บทที่ 3

ลักษณะการดำเนินงานการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

การศึกษาระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ครั้งนี้เป็นการศึกษาในเรื่อง รายได้และการรับเงิน การจัดซื้อจัดหาและการจ่ายเงิน การบันทึกบัญชี และรายงานทางการเงิน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามและสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ จากผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 12 ท่าน เพื่อทราบถึง สภาพปัจจุบันของระบบการควบคุมภายใน และทำให้ทราบถึงลักษณะการบริหารและดำเนินงาน ด้านการเงินและการบัญชี ตลอดจนระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี ดังนี้

ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ก่อตั้งขึ้นตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2466 และมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งปี พ.ศ. 2503 ได้ยกฐานะขึ้นเป็นวิทยาลัยครู เชียงใหม่ ต่อมาเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม “สถาบันราชภัฏ” ให้กับวิทยาลัยครูทั่วประเทศ และเมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2538 พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ได้รับการลงพระปรมาภิไธย ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา มีผลให้สถาบันราชภัฏเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญเป็น สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีบทบาทรับผิดชอบต่อสังคมในด้านการจัดการศึกษา การ วิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม การพัฒนาเทคโนโลยี การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและการ พัฒนา วิชาชีพครูเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และสังคมและใช้ชื่อ “สถาบันราชภัฏ เชียงใหม่” นับแต่นั้นมา โดยมีพัฒนาการในช่วงปีที่สำคัญดังนี้

พ.ศ. 2541 เริ่มเปิดสอนระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัย และพัฒนาท้องถิ่น และระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

พ.ศ. 2544 ได้มีการขยายการจัดการศึกษาไปยังพื้นที่ ต.แม่สา อ. แม่ริม จ.เชียงใหม่ มีการจัด การศึกษาสาขาวิชาการบริหารธุรกิจและรับบัณฑิตเข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการ จัดการและการประเมิน โครงการตามนโยบายของรัฐบาล

พ.ศ. 2546 เริ่มเปิดสอนสาขาวิชาการบัญชี โปรแกรมวิชาฟิสิกส์ โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร สาขาวิทยาศาสตร์ หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี

พ.ศ. 2547 เริ่มเปิดรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา หลักสูตร 5 ปี และมีการเปิดรับในระดับปริญญาโทเพิ่มในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต 3 สาขา คือ สาขาภาษาไทย สาขาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรปกติ หลักสูตรนานาชาติ) และสาขายุทธศาสตร์การพัฒนา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต 3 สาขา คือ สาขาหลักสูตรและการสอน สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา และสาขาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต 1 สาขา คือ สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา ซึ่งในปี พ.ศ. 2547 ได้มีการสร้างอาคารเรียนหลังแรกที่วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน เพื่อสนองนโยบายหลักของสถาบันที่จะพัฒนาให้บริการการศึกษาแก่ท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่จัดการศึกษาภาคปกติและภาคการศึกษาเพื่อปวงชน (กศ.ปช.) ในสาขาวิชาการศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจและสาขาวิชาการบัญชี ในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิตปริญญาโท นอกจากนี้ยังได้ร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศอีกด้วย

เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2547 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมลงพระปรมาภิไธย พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษามีผลให้สถาบันราชภัฏ เปลี่ยนชื่อเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏและมีสถานภาพเป็นนิติบุคคลโดยสมบูรณ์ ซึ่งได้แบ่งมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ รวมถึงโครงสร้างการบริหารงานมหาวิทยาลัย ดังนี้

วิสัยทัศน์

ภายในปี 2550 ราชภัฏเชียงใหม่เป็นมหาวิทยาลัยท้องถิ่นในกำกับของรัฐเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาคนให้พร้อมด้วยปัญญาและคุณธรรม ใช้การวิจัย เทคโนโลยีสารสนเทศ ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล สร้างองค์ความรู้ส่งความเป็นเลิศ พัฒนาวิชาชีพครู และสร้างสรรค์ชุมชนเข้มแข็ง

พันธกิจ

เพื่อให้การพัฒนาสถาบันบรรลุวัตถุประสงค์หลักและนำไปสู่วิสัยทัศน์ ได้กำหนดพันธกิจหลักไว้ 6 ด้านได้แก่

1. ด้านการจัดการศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงและการพัฒนาวิชาชีพครู
2. ด้านการวิจัยและบริการวิชาการแก่สังคม
3. ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
5. ด้านการพัฒนากิจการนักศึกษา
6. ด้านคุณภาพและความเป็นเลิศ

โดยมีรายละเอียดของพันธกิจต่างๆ ดังต่อไปนี้

ด้านการจัดการศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงและการพัฒนาวิชาชีพครู

1. ให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง โดยจัดในลักษณะที่หลากหลายทั้งในด้านหลักสูตร และรูปแบบการจัดการศึกษา เพื่อให้คนทุกกลุ่มของท้องถิ่น รวมทั้งผู้ด้อยโอกาสสามารถเข้าถึงการอุดมศึกษาอย่างกว้างขวางด้วยความเสมอภาค และตรงตามความต้องการ
2. จัดการศึกษาโดยเน้นกระบวนการศึกษาที่เป็นไปเพื่อการเรียนรู้มากกว่าการสอน มุ่งนำความรู้และทักษะไปปฏิบัติ มีคุณธรรมสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณค่า
3. พัฒนาแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ เครื่องมือ ห้องปฏิบัติการและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้ทันสมัย เพียงพอต่อการสนับสนุนการเรียนการสอน การปฏิบัติงานและการแสวงหาความรู้ของอาจารย์และนักศึกษา
4. พัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่องให้เพิ่มพูนความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในวงวิชาการของตน สามารถใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของยุคสมัย สามารถปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมตลอดเวลา และตระหนักในหน้าที่ในการพัฒนานักศึกษาให้เกิดปัญญาและคุณธรรม

ด้านการวิจัยและบริการวิชาการแก่สังคม

1. พัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ ความสามารถในการทำวิจัย เพิ่มจำนวนนักวิจัยและผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและนำไปใช้ได้จริง
2. พัฒนากลไกปัจจัยเกื้อหนุนที่มีต่อการพัฒนาศักยภาพในการทำวิจัยเพื่อสร้างบรรยากาศเชิงใจและสร้างสรรค์งานวิชาการและงานวิจัย

3. ทำการวิจัยท้องถิ่น วิจัยชั้นเรียน และวิจัยในสาขาวิชาการต่างๆ เพื่อให้ได้ ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น ภูมิปัญญา และสร้างองค์ความรู้ในสาขาวิชาการต่างๆ เพื่อนำมาสู่กระบวนการเรียนการสอน

4. ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาสถาบัน พัฒนาท้องถิ่น การวิจัยประเทศเพื่อนบ้าน เน้นการวิจัยเชิงสหวิทยาการเพื่อนำความรู้มาแก้ปัญหา และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา

5. พัฒนาสถาบันให้เป็นศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น มีระบบเก็บและบันทึกข้อมูลที่ทันสมัยที่สามารถเชื่อมโยงกับสถาบันต่างๆ ได้

6. สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนด้วยการให้บริการความรู้ และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้มีความสามารถในการประกอบอาชีพ

7. เสริมสร้างศักยภาพของชุมชน

ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. พัฒนาระบบการบริหารจัดการมีความสะดวก คล่องตัว มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ที่ส่งผลกระทบต่อภารกิจของสถาบัน

2. ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดสรรงบประมาณเป็นแบบมุ่งผลงาน

3. พัฒนาและใช้ทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการขององค์กร

4. จัดหาสวัสดิการให้แก่บุคลากรทุกระดับ

5. จัดทำแผนการใช้อาคารสถานที่ ภูมิทัศน์ ให้เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

6. นำระบบการประเมินตนเองและการประเมินจากภายนอกตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา

7. พัฒนาระบบและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้าเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริหารจัดการ

8. พัฒนาศักยภาพพื้นฐานและระบบเครือข่ายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับหน่วยงานต่างๆ ให้สามารถเชื่อมโยงที่เป็นสากล

9. เร่งรัดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนและการบริหารจัดการพัฒนาทักษะคอมพิวเตอร์ของบุคลากรทุกระดับให้สอดคล้องกับภารกิจ

ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

1. พัฒนาสำนักศิลปวัฒนธรรมเป็นศูนย์ข้อมูลและศูนย์กิจกรรมด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านล้านนา

2. ศึกษา ค้นคว้า วิจัยศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้านล้านนา

3. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านล้านนาให้ทรงคุณค่าแบบยั่งยืน

4. ส่งเสริม เผยแพร่และสร้างจิตสำนึกด้านศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านล้านนา
ด้านการพัฒนากิจการนักศึกษา

1. พัฒนาคุณภาพของนักศึกษาทั้งด้านกายและใจ ให้มีคุณธรรมจริยธรรม ตระหนักในความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีความเสียสละ มีจิตสำนึกในความเป็นไทย รักและชื่นชมศรัทธาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. พัฒนาคุณภาพของนักศึกษาด้านสังคมและประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถเพื่อการแสดงออกที่เหมาะสม อันเป็นการพัฒนาตนให้เป็นผู้ นำ ผู้ตามที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ และบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน สังคมและท้องถิ่น

3. พัฒนาระบบการทำงานขององค์กร ดำเนินกิจกรรมนักศึกษาทุกระดับให้ดำเนินงานอย่างอิสระ สร้างสรรค์ในรูปแบบของการทำงานเป็นทีม โดยยึดมั่นตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถาบัน และรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันอย่างเคร่งครัด

4. จัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

5. จัดสวัสดิการนักศึกษาและทุนการศึกษารูปแบบต่างๆ

ด้านคุณภาพและความเป็นเลิศ

1. เร่งรัดให้มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบไปด้วยมาตรฐานการควบคุม การตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพ

2. เร่งรัดให้มีกลไกในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

3. เร่งดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน โดยถือว่าการประกันคุณภาพเป็นนโยบายในกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษา

4. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันกับบุคคล องค์กร และหน่วยงานภายนอกสถาบัน ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

5. ส่งเสริมให้มีการนำข้อมูลข่าวสารและผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เผยแพร่ต่อสาธารณชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคคลในท้องถิ่นมีโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพตามวิสัยทัศน์ ได้แก่ ความมีปัญญา และคุณธรรมในการดำรงชีวิต และมีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2. เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา

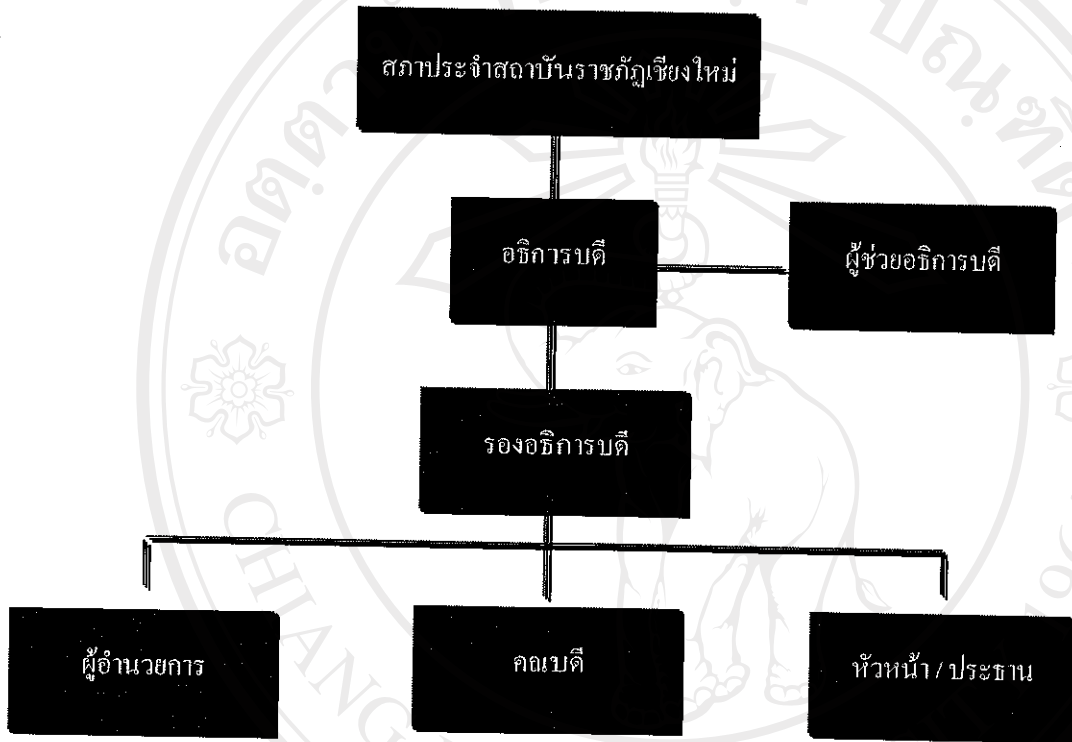
3. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการวิจัย โดยใช้ฐานภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาสากล และเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสร้างองค์ความรู้ และค้นหาแนวทางในการพัฒนางานและสังคม
4. เพื่อพัฒนาศักยภาพทางวิชาการให้สามารถบริการทางวิชาการ เพื่อสร้างศักยภาพให้ชุมชน และพัฒนาวิชาชีพครู
5. เพื่อพัฒนาสถาบันให้มีศักยภาพในการปฏิบัติการกิจทุกด้านด้วยความเป็นเลิศมีทิศทาง และเป้าหมายระยะยาว และมุ่งไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

โครงสร้างการบริหารงาน

โครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ในช่วงปลายปี 2547 นั้นยังใช้โครงสร้างเดิมของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ (ผศ. ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า อธิการบดี สัมภาษณ์ 22 พฤศจิกายน 2547) ซึ่งได้แบ่งการบริหารเป็นดังนี้ (ดังแผนภาพที่ 5)

1. สถาปประจําสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ประกอบด้วยคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ ซึ่งทำหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารงานของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่
2. อธิการบดี เป็นผู้บริหารสูงสุดของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ มีหน้าที่ในการบริหารจัดการสถาบันให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงานและพัฒนาสถาบันให้เจริญยิ่งขึ้น
3. รองอธิการบดี เป็นผู้บริหารระดับรองจากอธิการบดีเพื่อคอยสนับสนุนและดำเนินการตามแผนงาน จากอธิการบดีเพื่อให้การทำงานนั้นบรรลุเป้าหมาย
4. ผู้ช่วยอธิการบดี เป็นผู้บริหารที่ขึ้นตรงกับอธิการบดี ทำหน้าที่สนับสนุนและให้คำปรึกษาในด้านต่างๆ แก่อธิการบดี
5. ผู้อำนวยการสำนัก สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ได้แบ่งสำนักออกเป็น 6 สำนัก ได้แก่ สำนักกิจการนักศึกษา สำนักวางแผนและพัฒนา สำนักวิจัยและบริการวิชาการ สำนักส่งเสริมวิชาการ สำนักศิลปวัฒนธรรม สำนักงานอธิการบดี โดยมีผู้อำนวยการสำนักเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานในสำนักต่างๆ
6. คณะบดี สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ได้แบ่งคณะออกเป็น 6 คณะ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งมีคณะบดีเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานในแต่ละคณะ
7. หัวหน้าหรือประธานศูนย์ สำนัก สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ได้แบ่งงานหน่วยงานภายในออกเป็นศูนย์ สำนัก ซึ่งได้แก่

1. หน่วยงานภายในสถาบันที่มีฐานะไม่เทียบเท่าคณะ ได้แก่ สำนักมาตรฐานการศึกษา ศูนย์วิทยบริการ ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ ศูนย์ภาษา ศูนย์ภาษาจีน หน่วยวิเทศสัมพันธ์
2. หน่วยงานภายในคณะ ได้แก่ ศูนย์วิทยาศาสตร์ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาคู

- สำนักกิจการนักศึกษา
- สำนักวางแผนและพัฒนา
- สำนักวิจัยและบริการวิชาการ
- สำนักส่งเสริมวิชาการ
- สำนักศิลปวัฒนธรรม
- สำนักงานอธิการบดี

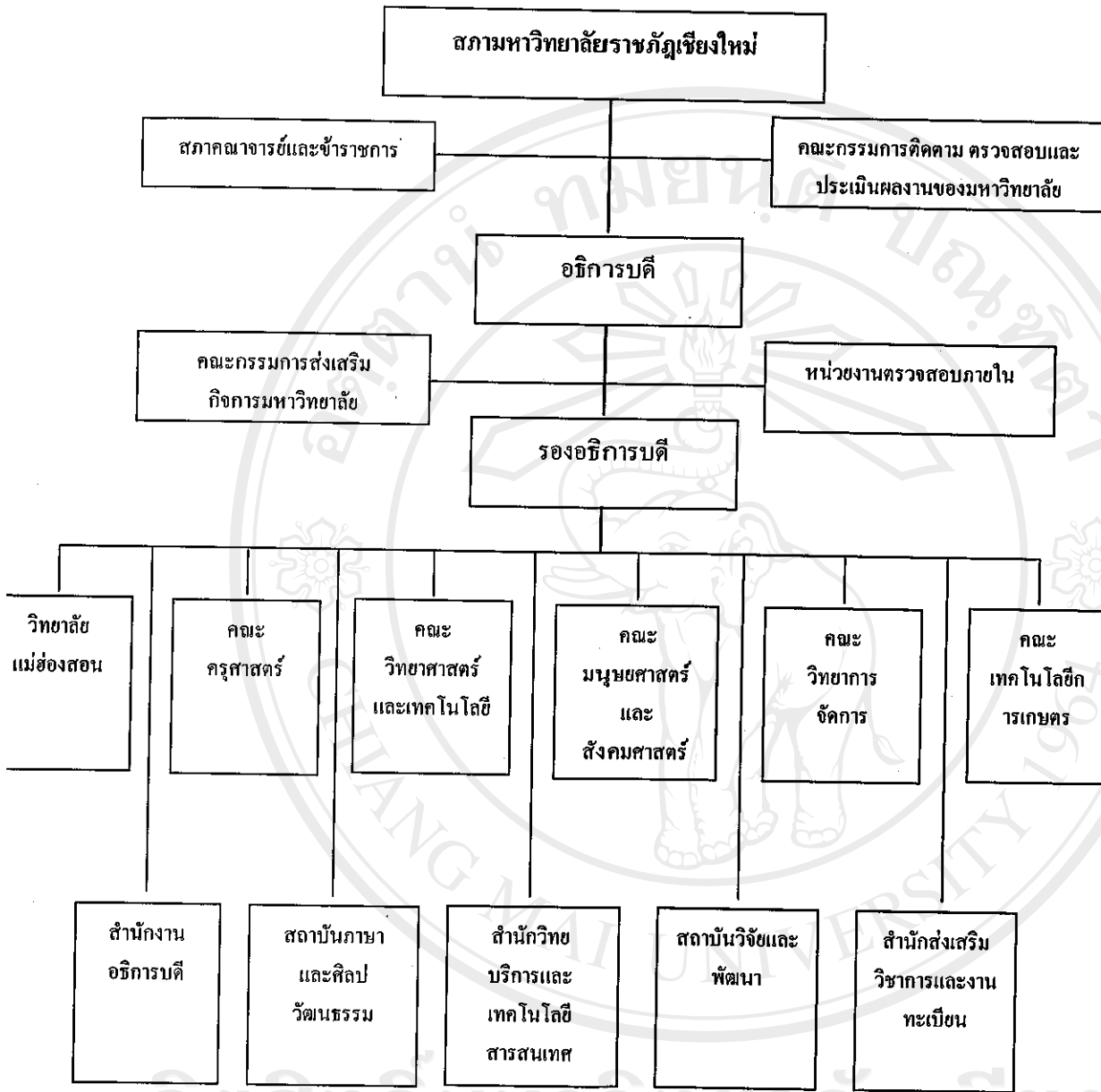
- คณะครุศาสตร์
- คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- คณะวิทยาการจัดการ
- คณะเทคโนโลยีการเกษตร
- บัณฑิตวิทยาลัย

- สำนักมาตรฐานการศึกษา
- ศูนย์วิทยบริการ
- ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์
- ศูนย์ภาษา
- ศูนย์จีนศึกษา
- หน่วยวิเทศสัมพันธ์
- ศูนย์วิทยาศาสตร์
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาคู

ภาพที่ 5 โครงสร้างการบริหารสถาบันราชภัฏเชียงใหม่

ในวันที่ 1 มีนาคม 2548 ได้มีประกาศกฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อให้เหมาะสม และมีการดำเนินงานที่สะดวก สอดคล้องกับการเปลี่ยนจาก สถาบันเป็นมหาวิทยาลัย (ดังแผนภาพที่ 6) ซึ่งประกอบด้วย

1. สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้บริหารสูงสุดซึ่งมาจากการแต่งตั้งคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ และภายใต้สภาได้มีการจัดตั้งสภาคณาจารย์และข้าราชการเพื่อเป็นตัวแทนของคณาจารย์และข้าราชการเข้าไปบริหารงานในสภามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยยังได้ตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลของมหาวิทยาลัยขึ้นเพื่อให้เกิดการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย
2. อธิการบดี เป็นผู้บริหารสูงสุด
3. คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย
4. หน่วยงานตรวจสอบภายใน เป็นหน่วยงานกลางจัดตั้งขึ้นใหม่เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยมีระบบการตรวจสอบและควบคุมภายในให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งเป็นความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างสำนักงานตรวจสอบภายในและมหาวิทยาลัย ช่วยให้ผู้บริหารเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยทุกด้าน เช่นด้านการบริหาร การจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านทรัพย์สิน และด้านการเงิน
5. สำนักงานอธิการบดี ประกอบด้วยหน่วยงานดังต่อไปนี้ กองกลาง กองการเจ้าหน้าที่ กองกิจการนักศึกษา กองคลัง กองแผนงาน กองอาคารสถานที่
6. คณะ ประกอบด้วย 5 คณะ และ 1 วิทยาลัย คือ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการเกษตร และวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
7. สถาบันภาษาและศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย สำนักงานผู้อำนวยการ กลุ่มศิลปวัฒนธรรม และกลุ่มภาษา
8. สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน ประกอบด้วย สำนักงานผู้อำนวยการ กลุ่มงานทะเบียนและประมวลผล กลุ่มงานบริการการศึกษา กลุ่มประกันคุณภาพการศึกษา
9. สถาบันวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย สำนักงานผู้อำนวยการ กลุ่มงานจัดการวิจัยกลุ่มพัฒนาและบริการวิชาการ
10. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย สำนักงานผู้อำนวยการ กลุ่มหอสมุด กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาพที่ 6 โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ในปี 2547 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีบุคลากรทั้งสิ้น 766 คน เป็นบุคลากรสายวิชาการ 446 คน คิดเป็นร้อยละ 58.22 บุคลากรสายสนับสนุน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 41.74

อาคารสถานที่

พื้นที่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีพื้นที่รวมทั้งสิ้นประมาณ 6,488 ไร่ ประกอบด้วย

- พื้นที่บริเวณเวียงบัว ถนนช้างเผือก 81 ไร่ 47 ตารางวา
- พื้นที่บริเวณบ้านพักชายทุ่ง ถนนหมื่นค้ำพรว้าคด 11 ไร่
- พื้นที่บริเวณ ต.แม่สา อ.แม่ริม 49 ไร่ 2 งาน 31 ตารางวา
- พื้นที่บริเวณ ต.สะลวง-จี้เหล็ก อ.แม่ริม 6,235 ไร่ 1 งาน 20.5 ตารางวา
- พื้นที่บริเวณ จ.แม่ฮ่องสอน 109 ไร่ 6 ตารางวา

อาคารเรียน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ

พื้นที่เวียงบัว	- ห้องเรียน	154 ห้อง
	- ห้องปฏิบัติการ	120 ห้อง
	- ห้องสมุด/ แหล่งค้นคว้า	9 ห้อง
พื้นที่แม่สา	- ห้องเรียน	18 ห้อง
	- ห้องปฏิบัติการ	3 ห้อง
	- ห้องสมุด/ แหล่งค้นคว้า	1 ห้อง
พื้นที่สะลวง-จี้เหล็ก	- ห้องเรียน	13 ห้อง
	- ห้องปฏิบัติการ	3 ห้อง
	- ห้องสมุด/ แหล่งค้นคว้า	1 ห้อง
พื้นที่ จ.แม่ฮ่องสอน	- ห้องสมุด/ แหล่งค้นคว้า	1 ห้อง

ลักษณะการดำเนินงานด้านการเงินและบัญชี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีแหล่งงบประมาณที่ใช้ในการบริหารจัดการจาก 2 แหล่ง คือ งบประมาณแผ่นดิน และเงินรายได้ที่มาจากการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเอง จากนโยบายการปฏิรูประบบงบประมาณแบบใหม่ที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ตามยุทธศาสตร์ (SPBB: Strategic Performance Base Budgeting) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้พัฒนาระบบการงบประมาณมาเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา และยังมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามนโยบายและแนวทางการเปลี่ยนแปลงของรัฐบาล ในการปรับปรุงแนวทางการบริหารจัดการระบบงบประมาณของมหาวิทยาลัยในครั้งนี เพื่อพัฒนาระบบและกลไกของการบริหารจัดการด้านงบประมาณ การเงิน และพัสดุ และเตรียมความพร้อมในการรองรับการปฏิรูประบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS: Government Fiscal Management Information System) โดยจุดเปลี่ยนที่สำคัญคือ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2547 ที่ผ่านมา ซึ่งส่งผลให้มหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลต้องรับผิดชอบในการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณ และการติดตามผลงบประมาณของตนเอง การปรับปรุงการบริหารงบประมาณของมหาวิทยาลัย ได้บูรณาการประสบการณ์การบริหารงบประมาณในรูปแบบดั้งเดิมของสถาบันราชภัฏกับแนวคิดยุทธศาสตร์และทิศทางการเปลี่ยนแปลงของประเทศและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงสถานภาพ ทั้งนี้เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดความรวดเร็วคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเกิดความโปร่งใส และช่วยลดภาระงานได้มากขึ้น

สาระสำคัญของการปรับปรุงแนวทางการบริหารงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยคือการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบในการบริหารงบประมาณไปสู่หน่วยงาน โดยมุ่งหวังให้หน่วยงานในระดับคณะ สำนัก เป็น Cost Center (บพิตร โกมลตรี รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร สัมภาษณ์ 25 พฤศจิกายน 2547) มากขึ้นซึ่งเป็นการกระจายอำนาจให้ผู้บริหารระดับคณะ สำนักต่างๆ สามารถควบคุมดูแลค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในระดับคณะและสำนักต่างๆ โดยในแต่ละหน่วยงานนั้นจะมีเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีเป็นผู้รวบรวมข้อมูลค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อนำเสนอการอนุมัติเบิกจ่ายต่อกองคลังและพัสดุ สำนักงานอธิการบดีซึ่งเป็นการเงินส่วนกลางของมหาวิทยาลัย และจะทำการประเมินผลโดยการนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นของแต่ละหน่วยงานมาเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ตั้งไว้ ส่วนรายได้จากการจัดการเรียนการสอนหรือรายได้อื่นๆ และการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรของแต่ละหน่วยงานจะได้รับการจัดสรรโดยกองคลังและพัสดุ สำนักงานอธิการบดี ซึ่งการจัดสรรนั้นพิจารณาจากประเภทของกิจกรรม จำนวนนักศึกษา ตลอดจนโครงการต่างๆ ที่หน่วยงานเสนอไป และมหาวิทยาลัยยังใช้วิธีการบริหารการเงินและงบประมาณแบบ Activity base โดยให้มีการ

ยึดหยุ่นในการใช้งบประมาณในกิจกรรมเดียวกันที่มุ่งไปสู่ผลผลิตเดียวกัน และในขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบในเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นของผู้บริหารระดับคณะ สำนัก ศูนย์ มีการนำระบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการมาใช้ต่อไป

มหาวิทยาลัยได้มีการแบ่งงานบริหารภายในด้านการเงินและบัญชี ส่วนกลางให้อยู่ในการกำกับดูแลของกองคลังและพัสดุ สังกัดสำนักงานอธิการบดี ซึ่งจะมีหน้าที่รับผิดชอบด้านการบริหารการเงินและบัญชีดังนี้

1. ควบคุมและดำเนินการเกี่ยวกับการเงินทั้งรับและจ่ายของมหาวิทยาลัยทั้งเงินงบประมาณและเงินรายได้ที่มาจากการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามระเบียบและสามารถตรวจสอบได้
2. ควบคุมและดำเนินการเกี่ยวกับระบบการบัญชี เงินงบประมาณ และเงินรายได้ที่มาจากการจัดการศึกษาของศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบ และสามารถตรวจสอบได้
3. ควบคุมและจัดวางระบบการบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานต่างๆ ที่วางไว้
4. ควบคุม การดำเนินการและให้บริการด้านการพัสดุแก่หน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัย
5. ประสานงานด้านการเงิน การบัญชี การงบประมาณ และการพัสดุกับหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัย
6. พัฒนาระบบการคลังให้สามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัย

เงินงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เงินงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้มาจาก 2 แหล่งใหญ่ (สุมิตรา ศรีชูชาติ ผู้อำนวยการสำนักวางแผนและพัฒนา สัมภาษณ์ 6 ธันวาคม 2547) คือ

1. รายรับจากงบประมาณแผ่นดิน โดยในปีงบประมาณ 2547 มหาวิทยาลัยได้รับจัดสรรงบประมาณแผ่นดินรวม 114,395,750 บาท ซึ่งการรับเงินจะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2503 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2511 ประกาศคณะปฏิวัติ (ฉบับที่ 103) พ.ศ. 2515 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2517 และ (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2534 ว่าด้วยระเบียบการเก็บรักษาเงินและนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2531

2. รายรับจากการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเอง ได้มาจากการจัดการศึกษาภาคพิเศษ การศึกษาเพื่อปวงชนในระดับ ปริญญาตรีทั้งภาคค่ำวันธรรมดา และภาควันเสาร์และวันอาทิตย์ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท จึงทำให้มีเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ 2547 จำนวน 146,119,150 บาท

รวมงบประมาณทั้งจากงบประมาณแผ่นดินและรายรับที่ได้จากการจัดการศึกษาของ มหาวิทยาลัยประจำปี 2547 ทั้งสิ้น 260,514,900 บาท

การดำเนินงานการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี

มหาวิทยาลัยได้มีแต่งตั้งคณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายในสถาบันราชภัฏ เชียงใหม่ ตามคำสั่งสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ที่ 227/2545 ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 ขึ้น (พจนีย์ วานิช ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักอธิการบดี สัมภาษณ์ 7 ธันวาคม 2547) มีหน้าที่ ดำเนินการ จัดวางระบบการควบคุมภายในให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 1 ปี (ให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 26 ตุลาคม 2545) และในระหว่างการจัดวางระบบการควบคุมภายใน ให้รายงานความคืบหน้าทุกๆ 2 เดือน ต่ออธิการบดีสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ คณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายในของ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ประกอบด้วย

1. รศ.ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย	ประธานกรรมการ
2. ผศ.กมล รักสวน	รองประธานกรรมการ
3. อาจารย์มนตรี ศิริจันทร์ชื่น	กรรมการ
4. อาจารย์ศิริจันทร์ เชื้อสุวรรณ	กรรมการ
5. นางสาวพจนีย์ วานิช	กรรมการและเลขานุการ

ซึ่งการจัดตั้งคณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายใน เป็นไปตามระเบียบ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ที่ กำหนดให้หน่วยรับตรวจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจัดทำระบบการควบคุมภายในของ หน่วยงาน เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในด้านต่างๆ และสอดคล้องกับ Committee of Sponsoring Organization of Organization of the Treadway Commission (COSO) และแนวทาง ปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการควบคุมภายในของสถาบันการตรวจเงินแผ่นดินระหว่างประเทศ (International Organization of Supreme Audit Institutions: INTIOSAI) โดยได้กำหนดให้มีมาตรฐาน การควบคุมภายในประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ ซึ่งจะต้องมีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในดังนี้คือ

1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment)
2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
4. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communications)
5. การติดตามและประเมินผล (Monitoring)

คณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายในของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ได้กำหนดแนวทางการควบคุมภายในสำหรับการดำเนินงานในมหาวิทยาลัยที่สำคัญ 6 ด้านดังนี้

1. การควบคุมภายในด้านการจัดการ
2. การควบคุมภายในด้านงบประมาณ
3. การควบคุมภายในด้านบุคลากร
4. การควบคุมภายในด้านทรัพย์สิน
5. การควบคุมภายในด้านการเงิน
6. การควบคุมภายในด้านการขายและการบริการ

ในการศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาเฉพาะด้านการควบคุมภายในด้านการเงินของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เท่านั้น ซึ่งทางคณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายในได้มีการจัดระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี

วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี

เพื่อให้กระบวนการในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีสามารถบรรลุเป้าหมาย และให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทางมหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในไว้ดังนี้

1. เพื่อให้การบริหารการรับ-จ่ายเงินและควบคุมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพถูกต้องตามระเบียบ
2. เพื่อให้การบริหารด้านการรับ-จ่ายเงินในมหาวิทยาลัย เป็นไปด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว
3. เพื่อให้มีการบันทึกและจัดทำรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องครบถ้วนและทันเวลา
4. เพื่อให้มีการจัดทำฐานข้อมูลทางการเงินเพื่อการตัดสินใจสำหรับใช้ในการประเมินผลและการบริหาร

ขอบเขตการควบคุม

เป็นการควบคุมการรับเงิน การจ่ายเงิน เงินสดในมือ เงินทรองจ่าย การบันทึกบัญชีและการจัดทำรายงานทางการเงินของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อให้การรับ-จ่ายเงินเป็นไปตามแผนและวงเงินที่ได้รับอนุมัติ

การควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี

คณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายในได้จัดวางระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ออกเป็น 5 องค์ประกอบ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม

สภาพแวดล้อมของการควบคุม หมายถึงปัจจัยต่างๆ ซึ่งร่วมกันส่งผลให้มีการควบคุมขึ้นในมหาวิทยาลัย หรือทำให้การควบคุมที่มีอยู่ได้ผลดีขึ้น ในกรณีตรงข้ามสภาพแวดล้อมอาจทำให้การควบคุมอ่อนแอลงได้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของการควบคุมของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้แก่

1.1 **ปรัชญาการบริหารและรูปแบบการปฏิบัติการ** ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยได้มีแนวคิด ทิศนคติที่ดีและให้ความสำคัญต่อการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัย โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายในสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ขึ้น เพื่อให้มีการจัดวางระบบการควบคุมภายในทุกด้าน และให้มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

1.2 **ความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ** มีการจัดทำข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณตามระเบียบข้อบังคับตามกฎหมายที่กำหนด เช่นระเบียบและแนวปฏิบัติทางรับ-จ่ายเงิน ระเบียบการยืมเงิน ทรอง ระเบียบการเบิกจ่ายค่าที่พัก ในการเข้าร่วมประชุมทุกระดับผู้บริหารได้เน้นย้ำและแจ้งถึงการมีความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณในการทำงานทุกด้าน และมีระเบียบหรือบทลงโทษทางวินัยตามระเบียบราชการหากมีการทุจริตเกิดขึ้น เป็นต้น ซึ่งได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและปฏิบัติตามข้อกำหนด

1.3 **ความรู้ทักษะความสามารถของบุคลากร** มหาวิทยาลัยได้มีการกำหนดระดับของความรู้ความสามารถ สำหรับการปฏิบัติงานตามลักษณะงาน เช่นมีการกำหนดนโยบายการบริหารงานทรัพยากรบุคคล แผนอัตรากำลังของหน่วยงาน กฎ ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ตั้งแต่การสรรหา บรรจุ และแต่งตั้ง การพัฒนาบุคลากร บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวกับการเงินและบัญชีจะต้องมีคุณวุฒิการศึกษาที่จบการศึกษาในสาขาการเงินและบัญชี

1.4 โครงสร้างการจัดองค์กร ตามโครงสร้างสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ได้จัดให้ฝ่ายการเงินและบัญชีอยู่ในกำกับดูแลของสำนักงานอธิการบดี เพื่อให้สะดวกในการบริหารจัดการทางการเงินโดยคณะ และศูนย์ สำนัก หรือหน่วยงานภายในจะไม่มีเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรทางการเงิน การบริหารงานจึงเป็นแบบรวมศูนย์ หากทางคณะ ศูนย์ สำนัก หรือบุคลากรต้องการใช้เงินจะต้องส่งเรื่องหรือโครงการ ไปยังสำนักงานอธิการบดี เพื่อทำการพิจารณาอนุมัติ และเมื่ออนุมัติแล้วฝ่ายการเงิน จะเป็นผู้จ่ายเงินตามการอนุมัติ

ซึ่งตามโครงสร้างใหม่ของมหาวิทยาลัย ได้มีการกระจายอำนาจให้กับหน่วยงานภายใน ได้มีสิทธิพิจารณาโครงการ และค่าใช้จ่ายต่างๆ โดยคณะบดีเป็นผู้พิจารณาและอนุมัติใน ขั้นตอน และแต่ละหน่วยงานภายในจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายในแต่ละหน่วยงานของตนเอง ในการปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่าย ในแต่ละหน่วยงานภายในจะมีบุคลากรทางการเงินปฏิบัติหน้าที่ในการรวบรวมเอกสารทางการเงินของหน่วยงานเสนอให้คณะบดีเป็นผู้อนุมัติแล้วจึงส่งต่อไปยังฝ่ายการเงินและบัญชีที่ กองคลังและพัสดุ สำนักงานอธิการบดี

การจัด โครงสร้างองค์กรจากเดิมมีการปรับเปลี่ยนเป็น โครงสร้างใหม่ โดยการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนสภาพจากสถาบันเป็นมหาวิทยาลัยให้เหมาะสมกับการบริหารที่เปลี่ยนไปซึ่งจาก โครงสร้างเดิมไม่ได้มีการประเมินผลเพื่อการสถานะภาพของมหาวิทยาลัย

1.5 การมอบอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบ ได้มีการกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์การมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรทางการเงิน โดยแยกความรับผิดชอบออกเป็นบุคลากรที่ทำหน้าที่การรับเงิน การจ่ายเงิน การบันทึกบัญชี และแจ้งให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ ส่วนการติดตามผลการมอบหมายความรับผิดชอบผู้บริหารสามารถติดตามจาก ประกาศ คำสั่ง หรือบันทึกที่มอบหมายงาน

1.6 นโยบายวิธีบริหารงานด้านบุคลากร มีการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เช่นการสรรหา บรรจุ และแต่งตั้ง การ โยกย้ายตำแหน่ง การมอบหมายงาน การพัฒนาบุคลากรให้มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างน้อยปีละครั้ง การพิจารณาให้ค่าตอบแทนและสวัสดิการต่างๆ การธำรงรักษาบุคลากรที่มีความสามารถไว้ในหน่วยงาน รวมถึงการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรซึ่งจะประเมินจากการกรอบแบบประเมินและหัวหน้างานหรือผู้บริหารจะเป็นผู้ประเมินจากผลงานและความสำเร็จของงาน

1.7 กลไกการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงาน การติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงาน ผู้บริหารได้มีการแต่งตั้งให้มีคณะกรรมการตรวจสอบภายในด้านการเงินและบัญชีมาตั้งแต่ปี

พ.ศ.2543 คำสั่งสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ที่ 1850/2543 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2543 เพื่อทำห้าที่ ตรวจสอบเอกสารการรับเงิน การจ่ายเงินของฝ่ายการเงินและหน่วยงานอื่นที่มีการรับ-รายจ่ายเงิน พร้อมทั้งรายงานให้สถาบันทราบ มีกรรมการทั้งหมด 6 ท่าน คำสั่งสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ที่ 724/2546 เรื่องการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบภายใน ลงวันที่ 12 พฤษภาคม 2546 ได้ยกเลิกคำสั่ง 1850/2543 โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในชุดใหม่ขึ้นจำนวน 8 ท่าน และในปี 2547 ได้มี คำสั่งสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ที่ 174/2547 ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2547 เรื่องแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบภายใน ชุดใหม่ขึ้น โดยให้ยกเลิกคำสั่งที่ 724/2546 มีคณะกรรมการจำนวน 9 ท่าน (เสาวณี ใจรักษ์ ประธานกรรมการตรวจสอบภายใน สัมภาษณ์ 12 มกราคม 2548) ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวณี ใจรักษ์	ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันทนี วงศ์ยิ่ง	กรรมการ
3. อาจารย์ณรงค์ พนันตา	กรรมการ
4. อาจารย์ราตรี คำโมง	กรรมการ
5. อาจารย์กมลทิพย์ คำใจ	กรรมการ
6. อาจารย์ศิริจันทร์ เชื้อสุวรรณ	กรรมการ
7. อาจารย์วาริพิน มงคลสมัย	กรรมการ
8. อาจารย์สุกัญญา คำนวนสฤณี	กรรมการและเลขานุการ
9. อาจารย์ศิริศักดิ์ รัชชสุสานติ	กรรมการและเลขานุการ

เพื่อทำหน้าที่จัดทำภาระงานและแผนปฏิบัติการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัย ตรวจสอบระบบงานและเอกสารทางบัญชีของหน่วยงานในมหาวิทยาลัยที่มีรายรับ-รายจ่ายเงิน และ รายงานผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษรทุกสิ้นปีงบประมาณ แต่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการบริหารของมหาวิทยาลัยจึงทำให้การตรวจสอบจาก คณะกรรมการตรวจสอบภายในได้ชะงักงัน

2. การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการกำหนดแนวทางที่จำเป็นต้องใช้ในการควบคุมความเสี่ยงหรือการบริหารความเสี่ยง

2.1 การกำหนดวัตถุประสงค์

2.1.1 วัตถุประสงค์ในระดับองค์กร มหาวิทยาลัยได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งเผยแพร่ ให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยได้รับทราบทั้งในที่ประชุมและเป็นเอกสารเผยแพร่

2.1.2 วัตถุประสงค์ในระดับกิจกรรม ในแต่ละกิจกรรมของมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้มีระดับวัตถุประสงค์ในแต่ละโครงการ หรือกิจกรรมแต่ละประเภทที่ต้องการดำเนินงาน เช่น โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาภาษาจีนของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่กับนักศึกษาภาษาไทยของมหาวิทยาลัยยูนนาน มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนนักศึกษาให้มีความรู้ทางด้านภาษาและศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของทั้งสองประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยในด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในการส่งเสริม เผยแพร่และสร้างจิตสำนึกด้านศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านล้านนา และเป็นการเน้นกระบวนการศึกษาที่เป็นไปเพื่อการเรียนรู้มากกว่าการสอน มุ่งนำความรู้และทักษะไปปฏิบัติ ในการกำหนดวัตถุประสงค์ในระดับกิจกรรมจะมาหัวหน้างานเป็นส่วนใหญ่ บุคลากรยังมีส่วนร่วมน้อย

2.2 การระบุปัจจัยเสี่ยง เป็นการระบุถึงสาเหตุจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และผลการปฏิบัติงานในระดับกิจกรรมที่เกิดความผิดพลาด ความเสียหายของมหาวิทยาลัย จากการศึกษาแนวปฏิบัติการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ การระบุปัจจัยเสี่ยงเป็นการระบุโดยคณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายใน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการระบุความเสี่ยงในระดับกิจกรรม เช่น ไม่มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการรับเงินให้ชัดเจน เจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับ ส่วนผู้บริหารทุกระดับในมหาวิทยาลัยยังไม่มีส่วนร่วมในการระบุและประเมินความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยงทั้งที่จะขึ้นเกิดจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

2.3 การวิเคราะห์ความเสี่ยง เป็นการกำหนดเกณฑ์ระดับความสำคัญของความเสี่ยง ผลกระทบและความถี่ที่จะเกิดขึ้น จากการศึกษาแนวปฏิบัติการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ คณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายในยังไม่มีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของความเสี่ยง การประเมินผลความถี่หรือโอกาสของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

2.4 การกำหนดวิธีการป้องกันควบคุมความเสี่ยง เป็นการกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย คณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายในได้มีการวิเคราะห์สาเหตุของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงในระดับกิจกรรม เช่น

ความเสี่ยง	ไม่มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการรับเงิน
วิธีป้องกันหรือลดความเสี่ยง	แบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการรับเงินและการบันทึกบัญชีให้ชัดเจน
ความเสี่ยง	เจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดหรือไม่ศึกษาเกี่ยวกับระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับการรับเงิน-จ่ายเงิน

วิธีป้องกันหรือลดความเสี่ยง จัดให้มีผู้รับผิดชอบกำกับดูแลการรับ การจ่ายเงินและเก็บรักษาเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับที่กำหนด

และยังไม่มีมีการพิจารณาความคุ้มค่าของต้นทุนที่จะเกิดขึ้นจากการกำหนดวิธีการควบคุม เพื่อป้องกันความเสี่ยง รวมทั้งยังไม่ได้แจ้งให้บุคลากรทราบและติดตามวิธีการป้องกันหรือลดความเสี่ยง

3. กิจกรรมการควบคุม

กิจกรรมการควบคุมเป็นกิจกรรมที่สนับสนุนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย วิธีปฏิบัติงานและคำสั่งต่างๆ ที่ฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งกิจกรรมการควบคุมด้านการเงินและบัญชีได้แบ่งออกเป็น 5 เรื่อง คือ(วันทนีช่วงศัขัง คณะกรรมการตรวจสอบภายใน สัมภาษณ์ 7 ธันวาคม 2547)

1. การควบคุมการรับเงิน
2. การควบคุมการจ่ายเงิน
3. การควบคุมเงินสดในมือ
4. การควบคุมเงินทตรง
5. การบันทึกบัญชีและการจัดทำรายงานทางการเงิน

ซึ่งแต่ละเรื่องมีกิจกรรมการควบคุมดังนี้ (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ก และ ข)

3.1 กิจกรรมการควบคุมการรับเงิน

3.1.1 มีการแบ่งแยกหน้าที่ด้านการรับเงินมิให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าหนึ่งลักษณะงานต่อไปนี้ การอนุมัติการรับเงินสด การบันทึกบัญชีเงินสดและเงินฝากธนาคาร การนำเงินสดฝากธนาคาร การกระทบยอดเงินสดและเงินฝากธนาคาร

3.1.2 มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการรับส่งเงินระหว่างบุคคลและหน่วยงานเป็นลายลักษณ์อักษร

3.1.3 เงินที่ไม่สามารถระบุที่มาได้นำฝากธนาคารเพื่อรอการตรวจสอบ

3.1.4 การรับส่งเงินมีเอกสารหลักฐานสนับสนุนครบถ้วน

3.1.5 การรับเงินโดยการ โอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มีการยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษร โดยระบุชื่อผู้จ่ายเงินและจำนวนเงิน วัตถุประสงค์การจ่าย พร้อมทั้งหลักฐานและสามารถตรวจสอบย้อนกลับหลักฐานของฝ่ายทะเบียนนักศึกษาได้

3.1.6 มีการกำหนดข้อห้ามมิให้นำเช็คที่รับไปขึ้นเงินสด

3.1.7 มีการบันทึกบัญชีแยกรายการรับที่เป็นเงินสดกับรับเป็นเช็ค

3.1.8 มีการกำหนดให้ผู้ชำระด้วยเช็คธนาคารระบุส่งจ่ายในนามมหาวิทยาลัย และ
 ชื่คร่อมเช็ค

3.1.9 เงินสดที่ได้รับมีการบันทึกบัญชีภายในวันที่รับหรือวันทำการถัดไป

3.1.10 ข้อมูลการบันทึกรายการรับเงินประกอบด้วยวันที่ ผู้จ่าย จำนวนเงิน วิธีการจ่าย
 วัตถุประสงค์การจ่าย และชื่อผู้รับเงิน

3.1.11 มีการกำหนด ระเบียบการรับเงินสำหรับการรับส่งเงินทุกลักษณะ เช่น ระหว่าง
 บุคคลภายนอกกับมหาวิทยาลัย ระหว่างบุคคลภายในกับฝ่ายการเงิน

3.1.12 มีการออกใบเสร็จรับเงินสำหรับการรับเงินทุกครั้ง

3.1.13 ใบเสร็จรับเงินมีการพิมพ์หมายเลขกำกับเล่มและใบเสร็จรับเงินเรียงกันไปทุก
 ฉบับ

3.1.14 มีการจัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน

3.1.15 มีการตรวจสอบจำนวนเงินที่รับกับหลักฐานการรับและรายการที่บันทึกไว้ใน
 บัญชีทุกสิ้นวัน และประทับตราด้านหลังใบเสร็จรับเงินเมื่อตรวจรับเงินแล้ว

3.1.16 มีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่การเงินบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรกรณีเงินขาดบัญชี

3.2 กิจกรรมการควบคุมการจ่ายเงิน

3.2.1 มีการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการอนุมัติเบิกจ่ายเงินสด

3.2.2 การเบิกจ่ายเงินมีเอกสารประกอบที่มีการอนุมัติอย่างถูกต้อง

3.2.3 มีการตรวจสอบรายการจ่ายเงินที่บันทึกไว้ในบัญชีกับหลักฐานการจ่ายทุกสิ้นวัน
 ซึ่งการจ่ายเงินจะเป็นการจ่ายตามแผนงบประมาณที่กำหนดไว้

3.2.4 มีการกำหนดดวงเงินและผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงิน

3.2.5 มีมาตรการป้องกันและเก็บรักษาสมุดเช็คธนาคารที่ยังไม่ได้ใช้และตราขงชื่อผู้มี
 อำนาจลงนาม และให้รายงานใบเสร็จรับเงินที่ใช้แล้วทุกสิ้นปีงบประมาณ

3.2.6 มีการกำหนดให้ผู้มีอำนาจมากกว่าหนึ่งคนร่วมกันลงนามในเช็คที่ส่งจ่าย

3.2.7 มีการตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายก่อนลงนามในเช็คที่ส่งจ่าย

3.2.8 ข้อมูลการบันทึกบัญชีรายการจ่ายเงินประกอบด้วย วันที่ ผู้รับ จำนวนเงินและ
 วัตถุประสงค์การจ่าย

3.2.9 มีการเขียนหรือประทับตราขงว่า "ชำระเงินแล้ว" ไว้ในใบสำคัญจ่ายและ
 หลักฐานการจ่ายที่ชำระเงินแล้ว

3.3 กิจกรรมการควบคุมเงินสดในมือ

3.3.1 มีการเก็บรักษาเงินสดไว้ในที่ปลอดภัย

3.3.2 มีการนำเงินสดที่ได้รับฝากธนาคารภายในวันที่ได้รับเงินนั้น หรือวันทำการถัดไป

3.3.3 การเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดและได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าส่วนงาน

3.3.4 บัญชีเงินฝากธนาคารเปิดในนามของมหาวิทยาลัย

3.3.5 มีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่รายงานให้ผู้มีอำนาจทราบ โดยด่วนเมื่อพบว่ามีเงินสดสูญหาย

3.3.6 มีการตรวจนับเงินสดคงเหลือทุกวันทำการหลังจากปิดบัญชีประจำวัน

3.4 กิจกรรมการควบคุมเงินท่ครอง

3.4.1 การเก็บรักษาเงินท่ครองคงเหลือเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดโดยใช้ระเบียบของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

3.4.2 มีการกำหนดวิธีปฏิบัติในการใช้จ่ายเงินท่ครองไว้อย่างชัดเจน

3.4.3 การเบิกชดเชยเงินท่ครองเป็นไปตามค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง

3.4.4 มีการตรวจนับเงินท่ครองคงเหลือทุกวัน

3.5.5 มีการกระทบยอดเงินท่ครองทุกสิ้นเดือน

3.4.6 มีการติดตามผลเพื่อค้นหาและดำเนินการติดตามเงินท่ครองที่พ้นกำหนดการคืนเงินท่ครอง

3.5 กิจกรรมการควบคุมการบันทึกบัญชีและการจัดทำรายงาน

3.5.1 มีการบันทึกเงินที่ได้รับในบัญชีเงินสดภายในวันที่ได้รับเงินนั้นหรือวันทำการถัดไป

3.5.2 มีการบันทึกเงินที่นำฝากธนาคารในบัญชีเงินฝากธนาคารภายในวันที่นำฝากหรือวันทำการถัดไป

3.5.3 มีการกระทบยอดเงินฝากธนาคารทุกสิ้นเดือน

3.5.4 มีการบันทึกการจ่ายเงินในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคารภายในวันที่จ่ายหรือในวันทำการถัดไป

3.5.5 มีการจัดทำงบเดือนอย่างทุกสิ้นเดือนและเป็นปัจจุบันเพื่อเสนอให้ผู้บริหาร

3.5.6 บัญชีแยกประเภทมีการบันทึกรายการถูกต้องและครบถ้วน

3.5.7 สามารถติดตามตรวจสอบรายการจากเอกสารประกอบรายการไปยังบัญชีแยก

ประเภท

3.5.8 มีการกระทบยอดบัญชีย่อยกับบัญชีคุมหรือบัญชีแยกประเภทบัญชีย่อย

3.5.9 นโยบายการบัญชีเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ที่กำหนด

- 3.5.10 มีการสอบทานหรือการบันทึกบัญชีเป็นครั้งคราว
- 3.5.11 มีการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีอย่างพอเพียง
- 3.5.12 รายงานทางการเงินจัดเตรียมขึ้นจากบัญชีแยกประเภท
- 3.5.13 มีการสอบทานและให้ความเห็นชอบรายงานทางการเงินโดยผู้มีอำนาจ
- 3.5.14 มีการกำหนดแผนการปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่าการจัดทำรายงานการเงินจะแล้วเสร็จภายในเวลาตามที่กำหนด
- 3.5.15 การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ ได้มีการเปรียบเทียบยอดรายได้สะสมของแต่ละปีเพื่อให้ทราบการเปลี่ยนแปลง
- 3.5.16 การบันทึกการขายได้ได้มีการแบ่งแยกหน้าที่มิให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าหนึ่งลักษณะงาน เช่น การอนุมัติใบเรียกเก็บเงิน การเตรียมใบเรียกเก็บเงิน การบันทึกการขายรายได้และลูกหนี้ การรับชำระเงิน การกระทบยอดใบเรียกเก็บเงินกับบัญชีลูกหนี้
- 3.5.17 มีการจัดทำรายงานเรียกเก็บเงินและบัญชีลูกหนี้ในรายงานการรับเงินประจำเดือน
- 3.5.18 มีการสอบย้อนยอดเงินรายได้รับจากแต่ละแหล่ง
- 3.5.19 มีการกระทบยอดบัญชีลูกหนี้รายตัวกับบัญชีคุมลูกหนี้เป็นครั้งคราว
- 3.5.20 มีการกำหนดวิธีการติดตามทวงถามลูกหนี้ที่ไม่ชำระตามเวลาที่กำหนด
- 3.5.21 มีการรายงานลูกหนี้ที่ไม่ชำระเงินตามเวลาที่กำหนดให้ผู้กำกับดูแลฝ่ายบริหารทราบทุกปีเพื่อพิจารณาคำเนิการ
- 3.5.22 มีการกำหนดระดับของบุคลากร ในการเข้าถึงข้อมูล ทั้งทางด้านเอกสารและโปรแกรม ห้องคอมพิวเตอร์โดยมีการให้รหัสผ่าน
- 3.5.23 มีการจัดทำการสำรองข้อมูลทุกสิ้นวัน
- 3.5.24 มีระเบียบวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวกับการดูแลทรัพย์สินที่มีตัวตน
- 3.5.25 มีการตรวจนับทรัพย์สิน โดยการเปรียบเทียบกับจำนวนที่มีอยู่จริงกับทะเบียน

ทุกสิ้นปีงบประมาณ

4. สารสนเทศและการสื่อสาร

สารสนเทศและการสื่อสาร เป็นการดำเนินการจะต้องมีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและเชื่อถือได้ ต้องเหมาะสมและตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ และการบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้จัดให้มีการระบบสารสนเทศในการทำงานด้านต่างๆ เช่นด้านการบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ ด้านการเงินและบัญชี การบริหารจัดการการเรียนการสอน โดยนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในเก็บรักษาและประมวลผล

ในด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยได้มีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปบ้านเชียงซึ่งเป็นโปรแกรมทางการบัญชีมาใช้งานเก็บรักษาข้อมูล และประมวลผลรวมถึงออกรายงานทางการเงิน การใช้งานของโปรแกรมใช้เฉพาะในส่วนบันทึกแยกประเภทและออกรายงานทางการเงินเท่านั้น ในด้านอื่นๆ เช่น การบันทึกเงินสดรับ-จ่าย ไม่ได้ใช้งานจากโปรแกรมแต่เป็นการบันทึกลงในสมุดบันทึกหรือรายวันประจำวันด้วยมือ (ชมพูนุช เขียวสุกรพงษ์ หัวหน้างานการเงิน สัมภาษณ์ 10 มกราคม 2548) ในการเบิกจ่ายเงินส่วนที่เป็นเงินงบประมาณและเสนอฎีกามหาวิทยาลัยได้ใช้โปรแกรม GFMIS ในการเก็บรักษาข้อมูลและประมวลผลข้อมูล จะเห็นว่ามหาวิทยาลัยได้นำโปรแกรมหลายชนิดมาใช้ในการประมวลผลและยังมีระบบทำด้วยมือร่วมด้วยจึงทำให้มีการประมวลผลล่าช้า และเกิดการผิดพลาดไม่สอดคล้องและสัมพันธ์กัน ผู้บริหารจึงไม่สามารถได้รับข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์

และได้มีการรายงานข้อมูลที่จำเป็นให้กับบุคคลภายในและภายนอก และแจ้งถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายใน รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นพร้อมแนวทางแก้ไข บทลงโทษ โดยออกเป็นคำสั่ง ประกาศต่างๆ โดยแจ้งให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ แต่ทางมหาวิทยาลัยยังไม่มี การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากบุคคลภายนอก

5. การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผล เป็นการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยเพื่อจะช่วยให้มหาวิทยาลัยดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้มีการนำเครื่องมือในการประเมินผลมาใช้โดยมุ่งเน้นถึงสัมฤทธิ์ผลของการทำงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และประหยัด จึงได้มีการนำตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicator: KPI) อย่างเป็นทางการ เป็นเครื่องวัดผลการดำเนินงานเพื่อแสดงถึงความสำเร็จหรือความก้าวหน้าเป็นเชิงปริมาณหรือตัวเลข (กมลทิพย์ คำใจ คณะกรรมการตรวจสอบภายใน สัมภาษณ์ 7 ธันวาคม 2547) ดังนั้นตัวชี้วัดทางการเงิน (Financial Management) เพื่อวัดความสามารถในการบริหารการใช้ทรัพยากร งบประมาณ การเงิน บัญชีและสินทรัพย์ มีความคุ้มค่า และส่งผลสำเร็จในภาพรวมมากขึ้นเพียงใด

ในส่วนการบริหารการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้มีปัจจัยแห่งความสำเร็จคือ

1. การควบคุมตรวจสอบการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามระเบียบราชการ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละของกิจกรรม โครงการ คณะ สำนัก ซึ่งมีการปฏิบัติตามระเบียบการเบิก-จ่ายเงิน

2. การใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผล ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนที่กำหนด ร้อยละของผลงานหรือโครงการที่มีการประหยัดงบประมาณ ได้แก่ ร้อยละของผลงานหรือโครงการที่มีการใช้จ่ายเงินตรงตามวัตถุประสงค์และแผนที่กำหนดไว้

3. ประสิทธิภาพการใช้งานของสินทรัพย์ และหนี้สิน ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินต่างๆ เช่น อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียน อัตราส่วนสภาพคล่อง เป็นต้น

การติดตามและตรวจสอบโดยคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ตามคำสั่งที่ 174/2547 ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2547 เรื่องแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบภายใน ยังไม่มีการตรวจสอบตามกระบวนการตรวจสอบภายใน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มีผลทำให้การบริหารจัดการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบรวมถึงการควบคุมภายในจึงเกิดการชะงักงัน และในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2547 คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้มีการเสนอโครงการสร้างการบริหารใหม่โดยเสนอให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายในที่เป็นหน่วยงานกลาง และขึ้นอยู่กับอธิการบดีโดยตรงเพื่อรายงานความก้าวหน้าให้อธิการบดีทราบ ซึ่งขณะนี้ยังอยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานดังกล่าวจึงยังไม่มี การติดตามและตรวจสอบในเรื่องการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีรวมถึงด้านอื่นๆ